

ENSENYAMENT I APRENENTATGE DE LLENGÜES ESTRANGERES: ANGLÈS

Jesús Cabrera Melich i Cinta Llatge Baset. CEIP “Daniel Mangrané”. Jesús-Tortosa

Aquesta experiència, entesa com un projecte d'innovació, es va iniciar amb els alumnes de 2n de Cicle Inicial de la nostra escola el curs 1999/2000, a 1r el 2000/01 i a P5 el 2001/02, tot seguint els consells i orientacions donades pel Centre de Recursos de Llengües estrangeres de la demarcació de Tarragona –introducció progressiva començant “des de dalt”.

Justificació

L'inici de la llengua estrangera a Ed. Infantil permet fixar unes bases sòlides des del punt de vista auditiu i fonètic en una edat en què es té més plasticitat perceptiva, una gran capacitat de comunicar-se sense inhibicions i un gran interès i motivació per descobrir i aprendre noves formes d'expressió, tant verbals com no verbals. Com més aviat es comenci, més seguretat tindran els nens a l'hora de produir missatges orals en el moment que començarà l'etapa d'inhibició social.

Es treballa íntegrament i únicament la comprensió i expressió orals, ja que els nens i nenes d'aquesta edat no fa gaire que han començat a llegir i escriure en la seva llengua. La lectura i escriptura es comencen a introduir de manera senzilla i progressiva al 2n nivell del cicle.

Pel que fa als continguts, partim del principi que la llengua s'aprèn usant-la, i per tant, la classe no serà un lloc de reflexió sobre les formes de la llengua, sinó sobretot, en aquesta franja d'edat, un espai d'ús creatiu a través d'activitats comunicatives molt variades.

Els objectius, per tant, són clars: dotar els alumnes d'una major i/o millor competència lingüística en llengua anglesa, i, alhora, que aquesta sigui d'una qualitat més elevada –a nivell fonètic, auditiu, de producció, lèxica, accent i entonació.

D'altra banda, un altre objectiu –potser no quantificable, però sí constatable– és el de la motivació de cara a l'aprenentatge de la llengua.

En aquesta edat a què ens estem referint, els alumnes gaudeixen del fet que saben dir mots i expressions que amics o familiars no poden; se sorprenen gratament fins i tot ells mateixos de sentir-se capaços de produir missatges entenedors en una altra llengua que la L1. A més, aquesta capacitat de meravellar-se, i creure encara d'una manera innocent en el món de la fantasia i la ima-

ginació constitueixen un moment especialment ideal per a l'aprenentatge de l'idioma a partir de narracions, jocs, llenguatge no-verbal, cançons...

Anàlisi sociolingüística de l'alumnat

El CEIP Daniel Mangrané està situat al sud de Catalunya, a la comarca del Baix Ebre. El municipi és Jesús, barri descentralitzat de la ciutat de Tortosa.

La població activa està bàsicament formada per agricultors i ramaders, comerciants i treballadors assalariats de classe mitjana i mitjana-alta.

La immigració pràcticament no existeix, tret d'algunes famílies de procedència magribina, dedicades a les tasques del camp. Els alumnes de seguida es comuniquen en català, ja que és la llengua habitual de joc, tant a l'escola com al carrer.

Com a conseqüència, la llengua vehicular és únicament i exclusivament el català. Hi ha un percentatge d'un 2% de famílies no catalanoparlants, però aquestes s'integren al català en un –sorprenent, de vegades– curt període de temps, ja que per als fills, els jocs a l'esbarjo, les xerrades entre alumnes, la comunicació amb adults... és en català. També per als pares: a la botiga, els veïns i els amics parlen també aquesta llengua.

El castellà resta com a llengua de 'classe', entenent-se com a ús d'aquesta, si bé els alumnes la coneixen i la parlen correctament al seu nivell, gràcies bàsicament a la televisió, lectures recomanades de llibres i a la utilització com a llengua vehicular a l'àrea de castellà i en totes les comunicacions amb el/la mestra d'aquesta.

Per tant, ens ho podríem plantejar, des del departament de llengües estrangeres, ja que no interferim en problemes de bilingüisme, i, a més, estem convençuts que, sigui una o una altra, estem fent llengua de totes maneres.

Materials utilitzats

Els materials utilitzats són bàsicament els mateixos que ja hem fet servir amb èxit en els altres cicles: llibres, pòsters, *flashcards*, quaderns d'activitats, cassette, vídeo, jocs i ordinadors. A P5 no hi ha llibre, es treballa amb titelles, a partir de vocabulari bàsic i contes. Al cicle inicial estem utilitzant *Little elephant*, de l'editorial

Heinemann, com a punt de referència i fil conductor de les activitats que es realitzen amb els alumnes, juntament amb els vídeos de la col·lecció *Magic English*.

Considerem que el joc, en l'edat que es troben aquests alumnes, és un mitjà motivador que desperta en els infants el seu interès per l'àrea i les ganes d'aprendre; és per això que hi ha un ventall de materials i jocs de producció 'casolana', recolzant-se en els diferents llibres que hi ha al mercat, com el *Super Bus* o *Top class*, a fi de preparar-los per a les activitats que realitzaran al següent cicle dintre d'aquesta àrea, ja que ens interessa molt la continuïtat i seqüenciació tant a nivell d'objectius com de continguts i actituds.

Metodologia i criteris d'avaluació

Pels objectius que ens proposem i les característiques de l'etapa, la metodologia sempre anirà en la línia de desenvolupament de l'ús comunicatiu de la llengua, deixant totalment de banda el seu estudi formal.

El mestre/a utilitzarà com a llengua vehicular l'anglès a les diferents sessions, tot procurant alhora que aquesta sigui usada pels alumnes al màxim possible, donant per suposat que, en una primera etapa, els nens/es produiran en la seva llengua 1, incorporant gradualment el vocabulari específic après en les diferents unitats. En una segona fase els alumnes seran capaços de produir missatges i/o estructures senzilles.

L'entonació correcta, la fomentarà la producció oral del mestre, malgrat l'ús habitual de cassettes o vídeos on hi surtin nadius, ja que en aquesta edat els nens/es són molt receptius i imiten els sons que perceben d'oïda millor que els adults, gràcies a la plasticitat que abans ja esmentàvem en l'apartat de justificació.

L'ús del llibre de text a classe és un auxiliar més o una eina més del mestre/a, prioritzant les activitats d'expressió oral i de comprensió oral, i aquelles en què els nens hagin de pintar, retallar o observar. No es comença fins al 5è trimestre del cicle inicial l'ús de la llengua escrita, i llavors, a nivell molt senzill amb activitats tipus 'true-false', 'yes-no', o amb suport visual de la paraula escrita.

A 1r de cicle inicial es parteix d'un conte, s'introdueix el nou vocabulari i expressions, i al final de les sessions els alumnes són capaços d'explicar la història ells mateixos. S'implica la família, ja que al final ells expliquen els contes als pares, acompanyat per una explicació del que els nens contaran, per ajudar a la comprensió als que no saben anglès. A part de motivar més l'alumnat en l'aprenentatge –saben que hauran d'explicar la història als pares–, afavoreix la comunicació familiar i l'escolta activa i atenta per part dels progenitors.

L'infant d'aquesta edat és molt actiu, i per tant les

activitats que proposem li donaran l'oportunitat de moure's, divertir-se i jugar, més enllà d'unes simples 'TPR', i sempre dins d'una planificació. El fet de treballar molt el moviment en les sessions d'anglès respon a la necessitat de poder usar i canalitzar l'energia que els nens/es tenen envers l'aprenentatge; d'aquesta manera, la llengua pot ser més memoritzada si és experimentada a través de tot el cos.

Aquesta metodologia és, sens dubte, engrescadora i divertida per als alumnes, i provoca una motivació de cara a l'anglès molt positiva –un dels objectius abans esmentats a aconseguir.

La cançó, els contes, les rimes i les festes populars –*Halloween, Pancake day...*– són també una eina a tenir en compte per apropar-se d'una manera lúdica a la cultura i folklore anglesos o d'altres països on es parla l'anglès.

Avaluació

Avaluarem principalment la competència dels alumnes, l'ús instrumental que fan de l'anglès en situacions concretes i gens els coneixements dels fets de la llengua; és a dir, aprofundirem en els procediments i en les actituds que manifesten, i no en els conceptes pròpiament, encara que això no significa deixar-los de banda.

L'avaluació serà coherent amb els objectius pretesos, i se situarà dintre de les activitats ja fetes que haurem realitzat per assolir-los.

No serà d'aplicació general a tots els alumnes, sinó que mesurarem el progrés assolit tant pel grup com per cada alumne en particular, tenint en compte el progrés de cada cas individualitzadament.

No defugirem els errors, ja que formen part tant del procés d'aprenentatge com del d'avaluació. Això sí, aquests seran tractats d'una manera que no resulti inhibidora, sinó positiva i motivadora de nous intents. Som perfectament conscients que, paradoxalment, a caminar s'aprèn caient sovint, cosa que és també aplicable a l'aprenentatge.

Les activitats d'avaluació són eminentment pràctiques i aplicables fàcilment. Fins i tot procurem que siguin més sintètiques i senzilles que les d'aprenentatge, en aquesta primera etapa, per tal d'afavorir la motivació que comporta l'èxit. Aquestes portaran sempre inserit un dibuix, ordenació de vinyetes, pintar un número o una part del cos tal –per exemple–, o respostes senzilles, com ja s'ha dit, tipus 'yes-no' o 'true-false', *flashcards* o pòsters posats en lloc visible... i no encara la producció escrita.

Finalment, també valorem la producció comunicativa dels alumnes –que es facin entendre–, més que la perfecció formal dels missatges que puguin emetre.